

НАУКОВІ МАТЕРІАЛИ

УДК 811.161.2'28

© О. І. Іліаді

(Кіровоград)

З ОНОМАСТИЧНОГО АРХІВУ ІНСТИТУТУ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ НАНУ

FROM ONOMASTIC ARCHIVE OF THE INSTITUTE OF THE UKRAINIAN LANGUAGE NAS

Ономастичний архів Інституту української мови НАН України (зберігається у відділі ономастики) — це матеріали діалектологічних експедицій періоду 50—80 рр. XX ст., що мали спеціалізований, вузький профіль — запис власне ономастичної лексики, яка функціонує в різних говірках українського ареалу. До цієї лексичної групи належать терміни народної географічної номенклатури (географічні апелятиви, народні географічні терміни), топоніми різних класів (гідроніми, ороніми, ойконіми тощо), етніоніми, антропоніми та ін., які становлять невід’ємну частину діалектного словника будь-якої території. Опрацювання, систематизація і публікація цього багатого й цікавого матеріалу — справа майбутнього, сьогодні ж можна дати опис тільки

незначної його частини, для зручності розподіливши фактаж за областями. Наведені нижче «словнички» репрезентують групу діалектних географічних термінів (тих, що вдалося прочитати), які вживаються (або вживалися) у деяких говірках чотирьох областей України — Закарпатської, Івано-Франківської, Хмельницької, Чернігівської. Випадки, коли опис матеріалу не дозволяє чітко розмежувати мікротопонім і географічний термін, спеціально позначено «зірочкою» (*) над реєстровим словом. Форми, які неможливо локалізувати через нерозбірливий (нечіткий чи просто знищений часом) запис (почуті від носіїв діалектного мовлення приклади фіксувалися простим олівцем, чорнильною ручкою, тому часто погано збережені), мають у дужках знак питання. Аналогічним чином позначено випадки, коли не було можливості визначити наголос (у багатьох записах він взагалі відсутній).

1. Закарпатська область:

- бавковець [бавковець'] (наголос?) 'вигін', 'пасовище', 'тирловище' (с. Поляна Свалявськ. р-ну);
- багна [багна] 'болотисті місця' (с. Чорна Тиса Рахівськ. р-ну);
- баня [бан'а] 'кар'єр', 'окоп' (с. Кольчино Мукачівськ. р-ну);
- бирь [бе"р'] 'місце в річці, де бурлить вода' (м. Берегово Березівськ. р-ну);
- брид [брїд] 'переправа через річку' (локалізація?);
- бридок [бры|док] '?' (с. Грушово Тячівськ. р-ну);
- бриля [брил'а] 'поріг на річці' (локалізація?);
- бруд [брїд] 'брід', 'переправа' (м. Мукачево Мукачівськ. р-ну);
- 'мілководна ділянка річки, яку можна перейти чи переїхати' (с. Доробратово Іршавськ. р-ну; с. Кричово Тячівськ. р-ну);
- бруд [бру°д] 'брід', 'переправа' (с. Кострино Великоберезнянськ. р-ну);
- вапа [вапа] 'мокра балка' (с. Підвиноградів Виноградівськ. р-ну);
- вапа [вапа] 'болото' (с. Ільниця Іршавськ. р-ну);
- варви [варви] 'кручі' (с. Дубриничі Перечинськ. р-ну);
- вершик [верши°к] 'вершина невеликої гори' (локалізація?);

- *вершик [вершик] 'сільське пасовище' (локалізація?);
вершок [вершок] 'вершина гори' (м. Мукачєво Мукачівськ. р-ну);
викрута [викрута] '?' (фіксація 1920 року; локалізація?);
габиця [габиця] 'місце, де швидко тече вода' (локалізація?);
гами [гами] 'річкові пороги' (с. Дубриничі Перечинськ. р-ну);
*гедь [гедь] 'гора' (м. Берегово Берєгівськ. р-ну);
головиця [головиця] 'невеликий водоспад' (локалізація?);
голоштов [голоштитуй] 'ковбана' (м. Берегово Берєгівськ. р-ну);
горби [горби] 'не дуже висока гора' (локалізація?);
гучало [гучало] 'невеликий вир у воді' (с. Кричово Тячівськ. р-ну),
'водоспад' (с. Угтя Тячівськ. р-ну), 'невеликий водоспад у річку' (с. Луково Іршавськ. р-ну);
газь [газь] 'чагарник' (с. Кольчино Мукачівськ. р-ну);
груник [груник] 'невисоке підвищення' (с. Верхнє Водяне Рахівськ. р-ну);
грунь [грунь] 'не дуже висока гора' (локалізація?);
дамба [дамба] 'джерело зі стоячою водою' (с. Руські Камарівці Ужгородськ. р-ну);
джомб [джомб] 'невелика гора' (с. Чинадійово Мукачівськ. р-ну);
дибря [дибрия] 'стрімка гора' (с. Анталовці Ужгородськ. р-ну);
завсуї [завсуї] '?' (с. Грушово Тячівськ. р-ну);
загорода [загорода] 'заплава для риби' (с. Олешник Виноградівськ. р-ну);
зарва [зарва] 'урвище' (с. Кричово Тячівськ. р-ну);
зарьва [зарьва] 'урвище' (с. Кострино Великоберезнянськ. р-ну);
затока [затока] 'невеликий рукав річки' (м. Мукачєво Мукачів. р-ну);
затон [затон] 'ділянка, яка затоплюється під час повені' (с. Терєсва Тячівськ. р-ну);
затоні [затоні] '?' (фіксація 1920 року; локалізація?);

- збин [збын] 'острів', 'півострів' (с. Кольчино Мукачівськ. р-ну);
збини [збы¹ны] '(сухі) яри' (с. Кольчино Мукачівськ. р-ну);
звір [звйр] 'невеликий потік' (с. Луково Іршавськ. р-ну); 'джерело',
'витік' (с. Дубове Тячівськ. р-ну);
зворина [з¹ворина] 'затока' (с. Дубове Тячівськ. р-ну);
звур [з¹вур] 'джерело', 'витік' (с. Дубове Тячівськ. р-ну); 'звор'
(с. Грушово Тячівськ. р-ну);
калабана [кала¹бан'а] 'невелике озеро' (локалізація?);
кириниця [кыр¹ниця'а] 'криниця' (с. Олешник Виноградівськ. р-ну; с. Лу-
ково Іршавськ. р-ну); 'викопана яма з чистою водою' (с. Кричово Тячівськ. р-ну);
кичера [ки¹ч'ера] 'гора' (локалізація?);
кичера [кычера] 'гора' (с. Кричово Тячівськ. р-ну);
*кіш гедь [к'иш гед'] 'спуск гори' (м. Берегово Березівськ. р-ну);
колодіз [ко¹лодіз] 'колодязь' (с. Богдан Рахівськ. р-ну);
колодязь [ко¹лод'аз'] 'колодязь' (с. Луково Іршавськ. р-ну);
колодязь [к¹о¹л¹о¹д'аз'] 'колодязь' (с. Королево Виноградівськ. р-ну);
коналіш [кона¹л'иш] 'річка', 'канал' (м. Берегово Березівськ. р-ну);
корчі [кор¹ч'і] 'чагарники' (с. Кричово Тячівськ. р-ну);
корчуля [кор¹чу¹л'а] 'чагарники' (с. Кричово Тячівськ. р-ну);
кошар [кошар] 'місце відпочинку худоби' (с. Кольчино Мукачівськ. р-ну);
кремниця [кре¹мниця'а] '?' (с. Кричово Тячівськ. р-ну);
крутіло [кру¹т'іло] '?' (с. Грушово Тячівськ. р-ну);
крутінь [кру¹т'ін'] (наголос?) 'вир', 'омут' (с. Кольчино Мукачів.
р-ну);
крутіш [кру¹т'иш] 'місце в річці, де бурлить вода' (с. Верхнє Водяне
Рахівськ. р-ну);
крутюш [кру¹т'юш] 'вир' (локалізація?);
*кручало [кру¹чало] 'вир' (с. Довге Іршавськ. р-ну);
*кубані [ку¹бан'і] 'велика яма', русло Підрудя або Рудки (лока-
лізація?);
*купалка [ку¹палка] 'місце для купання' (с. Кольчино Мукачів. р-ну);
*купало [ку¹пало] 'місце для купання' (с. Широкий Луг, Вонігово,
Грушово Тячівськ. р-ну);

- *купіль [к^уп'і^л] 'місце для купання' (с. ? Воловецьк. р-ну);
- *кшипя [кш'и^н'а] 'поле, поросле травом' (локалізація?);
- легелюв [л^ег^ел'ю^в] 'пасовисько' (с. Підвиноградів Виноградів. р-ну);
- *лиса [л'иса] 'гора' (с. Кострино Великоберезнянськ. р-ну);
- лисак [ли^сак] 'вершина гори' (с. Дубове Тячівськ. р-ну);
- лисаня [лы^сан'а] (наголос?) '?' (с. Кричово Тячівськ. р-ну);
- логвина [л'огви^на] 'лука' (локалізація?);
- *мала яма [ма^ла йама] '?' (фіксація 1920 року; локалізація?);
- меживоди [ме^живоды] (наголос?) 'невеликий острів на річці' (с. Луково Іршавськ. р-ну);
- мезев [ме^зе^в] (наголос?) 'озеро', 'будь-яке птучне водоймище' (м. Берегово Березівськ. р-ну);
- млака [м^лака] 'місце біля річки, де росте трава' (с. Ільниця Іршав. р-ну);
- мочило [мо^чило] 'місце у річці, де вимочують коноплі' (с. Кричово Тячівськ. р-ну; с. Доробратово Іршавськ. р-ну);
- нора [но^ра] 'підземна річка' (локалізація?);
- окацощ [ока^ци^щ] 'частина землі, яка затоплюється під час повені' (с. Вилки Виноградівськ. р-ну);
- *ораниця [орани^ц'а] (наголос?) '?' (с. Кричово Тячівськ. р-ну);
- парцела [пар^цела] 'брід', 'переправа' (м. Берегово Березівськ. р-ну);
- пастівник [паст'и^вник] 'місце, де пасуть власну худобу' (локалізація?);
- печерга [печер^га] 'печера' (с. Суха Іршавськ. р-ну);
- пивніці [пивн'и^ц'і] (наголос?) 'печери' (с. Кольчино Мукачівськ. р-ну);
- пийло [п'и^йло] 'місце водопою' (локалізація?);
- підгорби [п'ідгорби^г] 'підвищені місця' (локалізація?);
- *плита [пл'ита] 'місце для купання' (локалізація?);
- погор [по^гор] 'гора з обрідною рослинністю (через те, що весь час перебуває під сонцем)' (с. Чорна Тиса Рахівськ. р-ну);
- пороги [по^роги^г] 'місце, де річка входить до ставу' (фіксація 1920

року; локалізація?);

потук [^потук] ‘потік’ (с. Грушово Тячівськ. р-ну);

пригір [^приг’ір] ‘пагорб’ (локалізація?);

припур [^припур] ‘?’ (с. Грушово Тячівськ. р-ну);

*пуцак [^пуцак] ‘вершина гори’ (с. Чорна Тиса Рахівськ. р-ну);

рипа [^рипа] ‘урвище’ (с. Верхнє Водяне Рахівськ. р-ну); ‘круча’ (с. Голятин Міжгірськ. р-ну);

рівня [^р’їн’а] ‘рівнина’ (локалізація?);

ровець [^ровець] ‘рівчак’ (локалізація?);

ровінь [^ровін’] ‘рівне місце’ (с. Кричово Тячівськ. р-ну);

роздоля [^роздол’а] ‘рівний рельєф’ (с. Суха Іршавськ. р-ну);

рунина [^руни’на] ‘рівнинна місцевість’ (с. Кострино Великоберезнянськ. р-ну; с. Кричово Тячівськ. р-ну);

руня [^рун’а] ‘рівнинна місцевість’ (с. Кричово Тячівськ. р-ну);

середній сплав [^середний сплав] ‘простір, де неглибоко і росте очерет’ (фіксація 1920 року; локалізація?);

скала [^скала] ‘гора, на якій нічого не росте’ (локалізація?);

студня [^студн’а] ‘колодязь’ (с. Анталовці Ужгородськ. р-ну);

студня [^студн’а] ‘стояче озеро’, ‘колодязь’, ‘криниця’ (с. Кострино Великоберезнянськ. р-ну);

стунники [^стунни’ки] ‘криниці’ (с. Дубриничі Перечинськ. р-ну);

стунні [^стун’ні] ‘колодязі’ (с. Дубриничі Перечинськ. р-ну);

стуння [^стунн’а] ‘колодязь’ (с. Кольчино Мукачівськ. р-ну; с. Великий Березний Великоберезнянськ. р-ну);

стуня [^стун’а] ‘колодязь’ (с. Руські Комарівці Ужгородськ. р-ну);

това [^тоїа] ‘старе річище’ (с. Баранинці Ужгородськ. р-ну);

толока [^толока] ‘місце, де пасуть власну худобу’ (локалізація?);

улоги [^улоги’] ‘підвищені місця’ (локалізація?);

уські [^ус’к’і] ‘місце впадання однієї річки в іншу’ (локалізація?);

філд [фйлд] ‘брі́д’, ‘переправа’ (м. Берегово Берегівськ. р-ну);
фойов [фойов] ‘рі́чка’, ‘канал’ (м. Берегово Берегівськ. р-ну);
хаці [хащч’і] ‘чагарник’ (с. Зняцьово Мукачівськ. р-ну);
царина [царина] ‘?’ (с. Кричово Тячівськ. р-ну);
чуркало [чуркало] ‘невеликий водоспад’ (локалізація?);
шанди [шанцџы] ‘яма’ (с. Підвиноградів Виноградівськ. р-ну);
шипіт [шипіт] ‘водоспад’ (с. Голятин Міжгірськ. р-ну);
шка́рпа [шкарпа] ‘урвище’ (с. Верхнє Водяне Рахівськ. р-ну);
щовб [шчоўб] ‘гора, її частина’ (с. Голятин Міжгірськ. р-ну);
ями [йамы] ‘старі річища’, ‘висохле русло’ (с. Королево Виноград. р-ну);
яр [йар] ‘яр’ (с. Кричово Тячівськ. р-ну);
яри [йары] ‘яр’ (с. Кричово Тячівськ. р-ну);
ярки [йарки] ‘балки’ (с. Кольчино Мукачівськ. р-ну);
ярок [йарок] ‘острів’, ‘півострів’ (с. Кольчино Мукачівськ. р-ну).

2. Івано-Франківська область:

в спід [џ спі́т] ‘частина гори (коли розглядати її під час спускання)’
(с. Стебні Верховинськ. р-ну);
вікни́ща [в’ікнищича] ‘місця, де брали солону воду (для солеваріння)’
(с. Росільна Богородчанськ. р-ну);
влога [влога] ‘рівнина між горами’ (с. Зелене Верховинськ. р-ну);
габи [габи^е] ‘камінь, об який б’ється вода і переливається через нього’
(с. Стебні Верховинськ. р-ну);
гречет [грече^т] ‘грунт, в якому переважають камінь і глина’
(с. Стебні Верховинськ. р-ну);
заклю́ч [закл’уч] ‘крутий несподіваний поворот дороги’ (с. Зелене
Верховинськ. р-ну);
запі́лки [зап’ілки] ‘місце, непридатне для оранки’, ‘горбиста
місцевість із млаками, заросла ялівцем’ (с. Гірське Косівськ. р-ну);
зарі́нок [зар’інок] ‘ділянка біля річки, що затоплюється водою під
час повені’ (с. Стебні Верховинськ. р-ну);

- згрудок [зг|рудок] ‘тверда земля на сінокосі’ (с. Стебні Верховин. р-ну);
- зомкло [зомкло] ‘урвище над річкою’ (с. Тростянець Долинськ. р-ну);
- кіпец [к’іп|ец] ‘невеличкий пагорб’ (с. Гірське Косівськ. р-ну);
- кляуза [к’л’а|ўза] ‘місце на річці, де починають сплавляти ліс’ (с. Стебні Верховинськ. р-ну);
- ковбур [ковбу|р] ‘у потоці і річці яма, що утворилась при спаді води’ (с. Гірське Косівськ. р-ну);
- копець [коп|ец] ‘невеликий водоспад’ (с. Спас Коломийськ. р-ну);
- куколик [куко’|ли’к] ‘вершина гори конусоподібної форми’ (с. Зелене Верховинськ. р-ну);
- курбало [курба|ло] ‘вузьке і глибоке місце на річці, де перуть’ (с. Стебні Верховинськ. р-ну);
- лонка [лонка] ‘поля в лісі, де косять траву (часто вони знаходяться між зрубаними)’ (с. Стебні Верховинськ. р-ну);
- маківка [ма’к’і|вка] ‘гірська верхівка’ (м. Фвано-Франківськ);
- неренезь [не’|ренез’] ‘висока могила’ (с. Спас Коломийськ. р-ну);
- облаз [облаз] ‘протяжна неширока крута дорога, що перетинається з іншою дорогою’ (с. Зелене Верховинськ. р-ну);
- паша [паша] ‘пасовище з високою травою’ (м. Рогатин Рогатинськ. р-ну);
- переліг [пе’|ре’|лих] ‘поле, засіяне конюшиною для сівозміни’ (с. Стебні Верховинськ. р-ну);
- перелуковини [пе’|ре’|луковини’] (наголос?) ‘нерівне поле’ (с. Стебні Верховинськ. р-ну);
- рамена [раме’|на] ‘невеликі водоспади’ (с. Стебні Верховин. р-ну);
- ріг [рих] ‘гора, на одній частині якої росте ліс, а друга — зі зрубаним лісом’ (с. Зелене Верховинськ. р-ну);
- ріжа [р’і|жа] ‘невелика галявина між лісами (може бути горбиста або рівна)’ (с. Зелене Верховинськ. р-ну);
- розділ [роз’д’і|л] ‘широка улоговина’ (м. Рогатин Рогатинськ. р-ну);

розплуга [ʰроspлyгa] 'рівчак, зроблений плугом' (с. Гірське Косів. р-ну);
рубань [ʰрубaн'] 'невисоке підвищення' (с. Спас Коломийськ. р-ну);
*рудінка [ʰуд'інкa] 'балка' (с. Спас Коломийськ. р-ну);
стрип [стрип] 'насип каміння чи глини у вигляді горба' (с. Стебні Верховинськ. р-ну);
стропа [стропа] 'глина, насипана у вигляді горба' (с. Зелене Верховинськ. р-ну);
сутоловок [сутоловок] 'невелике поле для повернення в борозну при оранці полів' (с. Гірське Косівськ. р-ну);
чечва [чечва] 'заболочена місцевість' (с. Тростянець Долинськ. р-ну);
чубок [чу'бок] 'вершина пагорба або гори' (м. Рогатин Рогатинськ. р-ну);
шкалі [ш'кал'и] 'високі кам'яністі підйоми без рослинності' (с. Козаківка Болахівськ. р-ну);
шкаרב [шкарп] 'пологий схил пагорба' (м. Рогатин Рогатинськ. р-ну);
ярка [й'арка] 'невеличкий потік' (с. Спас Коломийськ. р-ну).

3. Хмельницька область:

безодня [бе^uзодн'а] 'урвище' (с. Савинці Ярмолинецьк. р-ну);
вигоди [вигоди] 'місцевість (долина, рівнина), поросла травою' (с. Ярмолинці Ярмолинецьк. р-ну);
виямка [вий'амка] 'улоговина, поросла травою' (м. Волочиськ Волочиськ. р-ну);
вогруд [вогруд] 'долина на березі річки, де вирощують огірки, помідори, капусту, цибулю' (с. Завадинці Городоцьк. р-ну);
глиняник [г'лин'аник] 'глинистий кар'єр' (м. Волочиськ);
*голява [гол'ава] 'ділянка землі, яка затоплюється водою під час повені' (с. Проскурівка Ярмолинецьк. р-ну);
грабелька [грабел'ка] 'підвищене місце на берегах' (с. Проскурівка Ярмолинецьк. р-ну);
драговина [драговина] 'замулені грузькі місця в річці, поросли водною рослинністю' (с. Пилява Старосинявськ. р-ну);
зябля [з'аб'л'а] 'орна земля' (с. Коритне Білогірськ. р-ну);
загата [загата] 'місце для водопою худоби', 'стояча вода'

(с. Савинці Ярмолинецьк. р-ну);

зарва [зарва] 'обривиста скеля' (с. Покутинці Вільковецьк. р-ну);

затік [зат'ік] (наголос?) 'місце, яке заповняється водою' (с. Буйво-
лівці Ярмолинецьк. р-ну);

затон [затон] 'заплава річки' (м. Волочиськ Волочиськ. р-ну);

затоп [затоп] 'ділянка, яка затоплюється водою під час повені'
(с. Баламутівка Ярмолинецьк. р-ну);

зубори [зубори] (наголос?) 'непридатні для обробітку землі' (с. ?
Волочиськ. р-ну);

*качорів [качорів] 'місце водопою або відпочинку худоби' (с. Залуччя
Чемеровецьк. р-ну);

копанка [копанка] 'вкопана і прочищена яма' (с. ? Чемеровецьк. р-ну);

круча [круча] 'місце у ставку, де крутиться вода і затягує туди
предмети, які потрапили у воду' (с. Савинці Ярмолинецьк. р-ну); 'місце в
річці, де бурлить вода' (с. Проскурівка Ярмолинецьк. р-ну);

кручало [кручало] 'яма в річці' (с. Ярмолинець Ярмолинецьк. р-ну);

лісовичка [лісовичка] 'гора, поросла лісом' (с. Ярмолинець Ярмо-
линецьк. р-ну);

лоб [лоб] 'пагорб, на якому нема рослинності' (с. Проскурівка Ярмо-
линецьк. р-ну);

льох [л'ох] 'вхід до підземного ходу' (с. ? Чемеровецьк. р-ну);

магура [магура] 'висока гора' (с. Ярмолинець Ярмолинецьк. р-
ну); [магура] 'т. с.' (с. Карабіївка Теофіпольськ. р-ну; с. Явтухи
Деражнянськ. р-ну);

мочанка [мочанка] 'місце для вимочування конопель' (с. Савинці
Ярмолинецьк. р-ну);

мочар [мочар] 'велике непрохідне болото' (с. Ярмолинець Ярмо-
линецьк. р-ну);

мочи́ло [мочи́ло] 'місце в річці для вимочування конопель' (с. Баламутівка
Ярмолинецьк. р-ну);

оболоння [оболон'а] 'широка рівнинна місцевість' (с. Івахнівці
Чемеровецьк. р-ну);

*оболоня [оболон'а] (наголос?) 'місце, де пасеться худоба' (с. Ярмолинець Ярмолинецьк. р-ну);

омут [омут] 'місце в річці, де бурлить вода' (м. Волочиськ Воло-чиськ. р-ну);

ораниця [ора|ниц'а] 'земля, яку щороку орють' (с. Титків Полонськ. р-ну);

пар [пар] 'неорана земля' (с. Савинці Ярмолинецьк. р-ну);

парина [парина] 'поле, що не засівають' (с. Волиця-Керекешина Старокостянтинівськ. р-ну);

пілля [п'і|л'а] (наголос?) 'орна земля' (с. Коритне Білогірськ. р-ну);

покат [по|кат] 'схил гори' (с. Пилява Старосинявськ. р-ну);

пригір [п'ри|гір] 'невисоке підвищення' (с. Зелені Курилівці Ново-ушицьк. р-ну);

пригорбак [п'ри|горбак] 'невелике підвищення біля гори' (с. Ярмоли-нець Ярмолинецьк. р-ну);

прогін [прог'ін] (наголос?) 'пряма дорога в полі' (с. Завадинці Горо-доцьк. р-ну);

роділля [ро|д'і|л'а] 'земля, яка щороку родить' (с. Ярмолинець Ярмолинецьк. р-ну);

роздолля [роз|дол'л'а] 'широка улоговина' (с. Ярмолинець Ярмоли-нецьк. р-ну);

рошток [рош|ток] 'невеликий рукав річки' (с. Проскурівка Ярмоли-нецьк. р-ну);

рудка [руд|ка] 'долина, поросла травою' (с. Завадинці Городоцьк. р-ну);

скала [ска|ла] 'невелика гора, поросла травою' (с. Івахнівці Чемеро-вецьк. р-ну);

скалки [ска|лки] 'пагорби, що поросли травою' (с. Івахнівці Чемеровецьк. р-ну);

сплав [сплав] 'замулені грузькі місця в річці, порослі водяною рослинністю' (с. Пилява Старосинявськ. р-ну);

стайло [стайло] 'місце, де стоїть худоба' (с. Волиця-Керекешина Старокостянтинівськ. р-ну);

стариця [стариц'а] (наголос?) 'сухе русло річки, де пасуть худобу' (с. Покутинці Вінковоцьк. р-ну);

стіло [с'т'йло] 'місце на полі для утримання, відгодівлі й відпочинку худоби в літній період' (с. Водички Хмельницьк. р-ну);

- суловки [суловки] ‘межа між полями’ (с. Савинці Ярмолинецьк. р-ну);
- теренки [теренки] ‘непридатні землі’ (с. Проскурівка Ярмолинецьк. р-ну);
- тирло [тирло] ‘місце водопою або відпочинку худоби’ (с. Явтухи Деражнянськ. р-ну);
- толока [толока] (наголос?) ‘переліг’, ‘сільське пасовище’ (с. Коритне Білогірськ. р-ну);
- трясовина [тр’асовина] ‘місце для купання’ (с. Ярмолинець Ярмолинецьк. р-ну);
- *убіч [уб’іч] (наголос?) ‘пасовище’ (с. Терешівці Хмельницьк. р-ну);
- убора [убора] ‘місце водопою, тирлування худоби’ (с. Поляхове Теофіпольськ. р-ну);
- цілінна [ц’ілінна] ‘земля, яку ще не орали’ (с. Ярмолинець Ярмолинецьк. р-ну);
- чорний пар [чорний пар] ‘земля, яка «відпочиває»’ (с. Ярмолинець Ярмолинецьк. р-ну);
- ярак [йарак] ‘яр’ (с. Карабіївка Теофіпольськ. р-ну).

4. Чернігівська область:

- клепала [клепала] ‘непридатні землі’ (с. Іржавець Носівськ. р-ну);
- лузанка [лузанка] ‘глибока вода, де раніше мочили коноплі’ (с. Омбиш Борзнянськ. р-ну);
- пахать [пахат’] ‘орна нива’ (с. Макопине Менськ. р-ну);
- ямне [йамн’е] (наголос?) ‘невелике підвищення’ (с. Заріччя Ілорськ. р-ну).

Список скорочень назв районів

Берегівськ. — Берегівський	Менськ. — Менський
Білогірськ. — Білогірський	Міжгірськ. — Міжгірський
Богородчанськ. — Богородчанський	Мукачівськ. — Мукачівський
Болехівськ. — Болехівський	Новоушицьк. — Новоушицький
Борзнянськ. — Борзнянський	Носівськ. — Носівський
Великобerezнянськ. — Великобerezнянський	Перечинськ. — Перечинський
Верховинськ. — Верховинський	Полонськ. — Полонський
Виноградівськ. — Виноградівський	Рахівськ. — Рахівський

Віньковецьк. — Віньковецький

Воловецьк. — Воловецький

Волочиск. — Волочиський

Городоцьк. — Городоцький

Деражнянськ. — Деражнянський

Долинськ. — Долинський

Іршавськ. — Іршавський

Калуськ. — Калуський

Кам'янець-Подільськ. — Кам'янець-
Подільський

Коломийськ. — Коломийський

Косівськ. — Косівський

Рогатинськ. — Рогатинський

Старокостянтинівськ. — Старокостян-
тинівський

Старосинявськ. — Старосинявський

Теофіпольськ. — Теофіпольський

Тячівськ. — Тячівський

Ужгородськ. — Ужгородський

Хмельницьк. — Хмельницький

Чемеровецьк. — Чемеровецький

Іцорськ. — Іцорський

Ярмолинецьк. — Ярмолинецький